

Dr Jakov Radišić:

ODGOVORNOST ZBOG ŠTETE IZAZVANE LEKARSKOM GREŠKOM U LEČENJU I OBAVEŠTAVANJU PACIJENTA

”NOMOS”, Beograd, 2007, str. 364.

U izdanju renomirane izdavačke kuće “Nomos” iz Beograda izašla je izuzetno aktuelna i značajna monografija profesora dr Jakova Radišića, sigurno jednog od najvećih poznavalaca i specijalista za medicinsko pravo pod nazivom “Odgovornost zbog štete izazvane lekarskom greškom u lečenju i obaveštavanju pacijenta”.

U novije vreme, u zemljama čiji pravnici i lekari intenzivno izučavaju medicinsko pravo, veoma su česte monografije o odgovornosti lekara i zdravstvenih ustanova zbog lekarskih grešaka. To je sasvim logično, jer sporovi za naknadu štete zbog lekarske greške u tim zemljama su veoma česti i brojni, pa je razumljiv interes svih zainteresovanih subjekata da se što bolje i više upoznaju sa ovom složenom materijom.

U Srbiji ovi sporovi su bili veoma retki, ali u poslednje vreme je znatno povećan interes šire javnosti za odgovornost lekara zbog lekarske greške što se može zaključiti i iz štampe i iz emisija na televiziji, pa se i povećava broj sporova za naknadu štete od strane nezadovoljnih pacijenata ili rodbine protiv lekara i zdravstvenih ustanova. Lekari, bilo da rade u državnim zdravstvenim ustanovama ili privatnim ordinacijama i klinikama, moraće više nego do sada da se priviknu na opravdane ili neopravdane zahteve za njihovom odgovornošću jer je to rizik njihovog zanimanja.

Upravo zbog znatnog povećanja sporova za naknadu štete zbog lekarskih grešaka koje su moguće zbog upotrebe složenih medicinskih aparata i invazivnih dijagnostičkih i terapijskih metoda, neophodno je da se sudije, advokati i zaposleni u medicinskim ustanovama, a i pacijenti, upoznaju sa pravnim aspektima ove problematike, što im ova knjiga izuzetno pruža, tim pre što pravnicima nedostaju znanja iz ove oblasti jer nisu na fakultetu izučavali medicinsko pravo kao posebnu granu prava. Pravna ocena lekarskih postupaka iziskuje posebna znanja i upoznavanje sa sudskom praksom. Cilj ove knjige je da pravnici i lekari saznaju kako se na odgovornost zbog lekarskih grešaka gleda u zemljama sa visokom pravnom i medicinskom kulturom, a naročito kako se ta odgovornost ostvaruje u sudskoj praksi.

Knjiga je podeljena u dva dela. U **prvom delu** se obrađuje materija materijalnog prava, a u drugom delu materija procesnog prava. U okviru svakog dela, materija je obrađena po odeljcima i glavama. Mi ćemo zbog nedostatka prostora, i zbog karaktera ovog napisa, samo nabrojati poglavlja iz kojih se može zaključiti o čemu je reč, bez upuštanja u detaljnije razmatranje same problematike. U okviru materijalnog prava, u **prvom odeljku** se govori o odnosu između lekara i pacijenta; o međusobnim obavezama učesnika u tom odnosu i karakteru lekarevih oba-

veza prema pacijentu. Razmatraju se i pitanja etičkih sastojaka odnosa između lekara i pacijenta, a posebno se daje akcenat na Ugovor o lekarskoj usluzi. U drugoj glavi se govori o pristanku pacijenta na medicinsku intervenciju i obaveštenje, dok je treća glava posvećena pojmu, sadržini i vrstama lekarskih grešaka. U četvrtoj glavi se govori o odgovornosti zbog lekarske greške uopšte: istorijat, rizik medicinske delatnosti, osnov odgovornosti lekara, šteta kao uslov odgovornosti, posebni oblici štete, uzročna veza između lekarske greške i štete, pravni propisi o krivičnoj odgovornosti lekara, sukrivica pacijenta i osiguranje za slučaj odgovornosti i osiguranje pacijenta.

U drugom odeljku se razmatraju posebni slučajevi odgovornosti zbog lekarske greške. Prva glava sadrži odgovornost zbog dijagnostičke greške, druga glava – odgovornost zbog štete uzrokovane kozmetičkom operacijom, treća glava – odgovornost zbog ostavljanja stranih tela u predelu operacije, četvrta glava – odgovornost za štete uzrokovane pacijentu infekcijama, peta glava – odgovornost lekara i babica koji pomažu u porođaju žene, šesta glava – odgovornost zbog štete uzrokovane pacijentu injekcijama, sedma glava – odgovornost zbog grešaka lekara anesteziologa, osma glava – odgovornost zbog štete izazvane upotrebom medicinskih sprava, deveta glava – odgovornost lekara zbog nesposobnosti pacijenta da upravlja motornim vozilom, deseta glava – odgovornost lekara i zdravstvenih ustanova zbog samoubistva pacijenta, jedanaesta glava – saradnja lekara različite specijalnosti i njihova odgovornost, dvanaesta glava – odgovornost zbog štete izazvane vakcinacijom protiv dečije paralize, trinaesta glava – odgovornost stomatologa zbog greške pri ekstrakciji zuba, četrnaesta glava – ugovor o izradi i ugrađivanju zubne proteze.

Drugi deo je posvećen procesnom pravu koji je podeljen na četiri glave. U prvoj glavi se govori o dokazivanju uslova za odgovornost lekara, u drugoj glavi – medicinsko veštačenje u sporovima zbog lekarskih grešaka, u trećoj glavi – da li je lekar dužan da pacijentu saopšti svoju grešku i u četvrtoj glavi – razmatranje sporova između lekara i pacijenta u lekarskim komorama. Na kraju knjige su dati zaključci i spisak navedene i korišćene literature.

Knjiga je pisana jasnim, konciznim, već prepoznatljivim izvanrednim stilom autora. Posebna vrednost knjige su obrađeni slučajevi iz sudske prakse nemačkih sudova.

Ovu knjigu svesrdno preporučujemo svima koji imaju interes za ovu problematiku, a pre svega sudovima, advokatima i zaposlenima u zdravstvenim ustanovama jer će dobiti vrlo sadržajna i solidna znanja iz ove oblasti prava.

Knjiga se može poručiti u specijalizovanoj knjižari izdavača “Pravna informatika”, Beograd, ulica Koste Glavinića br. 2 ili putem telefona i faksa (011)36-92-967.

dr Aleksandar Radovanov